

SAVING WORLD

Bharati Vidyapeeth
College of Pharmacy, Kolhapur
Maharashtra State, India

Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, Kolhapur Maharashtra State, India.

VISION

Evolve as an Aspirational Learning Institute for Grooming Youth to be Competent and Society Caring Pharmacy Professionals

MISSION

To provide,

- Student centric Quality Education for Pharmaceutical sciences and Societal Healthcare
- Learning environment to encourage development of technical and interpersonal skills, independent thinking and research excellence
- Updates and upgrades with changing needs of students and other stake holders

“SOCIAL TRANSFORMATION THROUGH DYNAMIC EDUCATION”

Hon'ble Dr. Patangrao Kadam

CONTENTS

- **Disclaimer**
- **Editorial Board, Teacher Coordinators & Student Coordinators**
- **Messages**
- **Editorial**
- **Articles**
- **Gallary**

DISCLAIMER

The information contained in this e- PharmaRhythm is compiled with utmost care. The views expressed in the articles contained in this e-magazine are author's own. All possible efforts have been made to keep the material free from errors. However, Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, Kolhapur make no representation or warranty, expressed or implied, as to the originality, accuracy or completeness of any such information. The institute shall not be liable for any action arising out of allegations of infringement of copyright of material used by any contributor.

OUR INSPIRATIONS

Hon'ble Dr. Patangrao Kadam
Founder, Bharati Vidyapeeth, Pune

Dr. Shivajirao Kadam
Chancellor,
Bharati Vidyapeeth University, Pune

Dr. Vishwajeet Kadam
Pro Vice-chancellor & Secretary,
Bharati Vidyapeeth, Pune

Dr. H. M. Kadam
Regional Director,
Bharati Vidyapeeth, Pune

Prof. Dr. Shivajirao Kadam
Chancellor,
Bharati Vidyapeeth University, Pune

It is grafting to note that Bharati Vidyapeeth college of Pharmacy in Kolhapur has been bringing out “PharmaRhythm”, the college magazine, since its inception in 1996, on a regular basis.

At the outset, I would like to congratulate the Principal and his colleagues for their continued efforts in bringing out this magazine.

I believe that the mandate for an educational institution is not only to look into the academic growth but also to bring about the all-round development of its students. The college magazine is a forum that stimulates the creative potentials of students and their literary creation. It also showcases the talent of students in fields such as sports, performing arts etc.

The theme “Swachh Bharat Abhiyaan” chosen for this year’s magazine seems to be appropriate. I wholeheartedly extend my best wishes to the students and staff members of the college and wish them all success.

I am sure that the college will keep its high standard of academic excellence and create new landmarks in the field of pharmacy in future.

Hon'ble Dr. Vishwajeet Kadam
Pro Vice-chancellor & Secretary,
Bharati Vidyapeeth, Pune

I am very happy to note that, Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, Kolhapur is coming out with the college magazine "*PharmaRhythm*".

Education remains incomplete if it doesn't develop the capacity for independent thought and the inspiration of creation. Learning always craves for creation in the minds of the students and zeal of discovering new horizons not yet discovered. It is necessary to inspire the hearts of the student to create beauty in the different domains of life and nature. This can be achieved through the efforts by creating new pieces of literacy, scientific and other types of writing in their college magazine. I am sure that the College Magazine will provide a platform to the students to sharpen their writing talent and will strengthen the academic activities of the College.

On this occasion, I convey my good wishes to the Principal, students, faculty and supporting staff of the college in their endeavors.

From Principal Desk

**Principal
Dr. H. N. More**

Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, Kolhapur is a leading institute established in the year 1996 with a vision to impart quality education and training at par with international standards. It is an institution with discipline as a principle, performance as habit, and success as a journey. Looking at infrastructure, skilled human resource and performance, the institution is granted permanent affiliation and is accorded Lead Pharmacy College status by Shivaji University, Kolhapur and is accredited by National Board of Accreditation, New Delhi. Thus, the institution has proved the efforts put in to realize the vision of our Founder Hon'ble Dr. Patangrao Kadam who established Bharati Vidyapeeth in 1964 with motto "Social Transformation through Dynamic Education".

Education is not an act of acquiring knowledge but learning a skill to lead life and forming one's personality. The college magazine exemplifies the voyage transverse and exhibits the literary skills of students. It offers vast opportunity to young writers to express their views on various topics and creative talents.

It is very delighted event for me to present our college magazine "*PharmaRhythm*". The magazine, in its electronic format invites a wider readership at the Institute website. This e-magazine is going to showcase the strength of this Institute, potential of teachers and students with their literary skills and innovative ideas. I am sure "*PharmaRhythm*" reflects all our footsteps of the year.

I congratulate Editorial Team of "PharmaRhythm" for their collective, fruitful efforts. I take this opportunity to thank our Founder Hon'ble Dr. Patangrao Kadam, Hon'ble Chancellor Prof. Dr. Shivajirao Kadam, Pro Vice-chancellor & Secretary, Hon'ble Dr. Vishwajeet Kadam and Regional Director, Hon'ble Dr. H. M. Kadam for their valuable guidance and encouragement in all our endeavors

From Editors Desk

Mr. D. T. Gaikwad
Asst. Prof. Dept. of Pharmaceutics,
Bharati Vidyapeeth College of
Pharmacy, Kolhapur

“Diligent work and devotion are the main mantras in their journey to progress. Without being enthusiastic and the ability to buckle down, nobody can make progress.”

I feel great pleasure to present this issue of our annual college magazine Pharmarhythm 2019-2020. Each issue of our college magazine is a milestone that marks our growth, unfolds our imaginations, and gives life to our thoughts and aspirations. It unleashes a wide spectrum of creative skills ranging from writing to editing and even in designing the magazine. Pharmarhythm 2019-2020 is a perfect blend of creative thinking, art, knowledge and wisdom which vibrates in the inner soul of all contributors. It is natural to find in this ambience, the intensive use of a variety of thinking activities, strategies and group dynamics to make this issue interesting and thought provoking.

First and foremost let me thank our Pro Vice-chancellor & Secretary, Dr. Vishwajeet Kadam and our regional director Dr. H. M. Kadam who are always with us, to provide a wonderful platform to nourish talents. I extend my sincere thanks to our Principal, Dr. H. N. More who is always in the forefront to encourage and inspire to execute wonderful ideas. The support of all students cannot be forgotten and I thank each one for deputing the right efforts. I thank all students and faculty coordinators for their overwhelming support. It would be totally unfair if I am not mentioning the effort of editorial team who dreamt together to bring out Pharmarhythm 2019-2020. I congratulate the entire editorial team for their effort in bringing out this magazine in a very innovative way. On this occasion, I seize the moment to congratulate all graduating students. I am confident that they are going to lead their life extraordinary.

Editorial Board

Mr. D. T. Gaikwad, Chief Editor

Mr. D. V. Mahuli, Editor

Mr. D. P. Mali, Editor

Student Editor

Miss. Jidnyasa pantwalawalkar

Miss. Supriya Swami

Mr. Omkar patil

Miss. Aishwarya Patil

MARATHI

‘ औषधी वनस्पती - महत्व आणि संवर्धन ’

पृथ्वीतलावर मानवाचा जेव्हा जन्म झाला त्यावेळी किंवा त्याच्यापेक्षाही अगोदर रोगजंतू अस्तित्वात असावेत. म्हणूनच की काय नियतीने मानवाच्या कल्याणासाठी बहुमूल्य औषधीगुणांचा कारखाना असणा-या वनस्पतीची उत्पत्ती केली असावी. आदिमानव पूर्वीपासून आपले अन्न, पाणी व वस्त्र या जीवनावश्यक गरजेकरीता भटकत होता व आपल्या निवा-यासाठी कधी झाडे, कधी गुहा, यांचा आधार घेत होता. आपल्या अन्नासाठी तो मिळेल त्या वस्तूचे ग्रहण करून त्या उपयुक्त की अनायुक्त ठरवत असत. त्याचे हे ज्ञान तो इतरांपर्यंत विविध माध्यमातून पोहचवत असत. ज्या वस्तूपासून शरीरावर विपरीत परिणाम झाले त्याचा त्याने आपल्या व्याधीवर उपयोग केला आणि यातूनच औषधी वनस्पतीचा तपास लागत गेला व तो परंपरेने एका पिढीतून दुस-या पिढीपर्यंत आजतागायत पोहचत आला आहे. मानवी उक्कांतीच्या माध्यमातून याचा उत्तरोत्तर विकास होत गेला. अस म्हटलं जात कि या नियतीच्या उदरात कित्येक गुढं लपलेली आहेत आणि उजागर करण्याकरिता आपली डोळस नजर व नैसर्गिक संकेत याकडे बारकाईने लक्ष्य ठेवले पाहिजे. आपल्या सभोवताली अनेक वनस्पती आढळतात काही ओळखीच्या तर अनेक अनोळखी ज्यांच्याकडे आपण जाणिवपूर्वक कधी लक्ष्य देत नाही आणि म्हणून त्या औषधी आहेत कि नाही याचा अंदाज आपल्याला येत नाही उदा. वडाच्या झाडाच्या पारंब्या तश्या कामाच्या पण संकेत ओळखेल कि त्या केशवर्धक म्हणून वपरत आल्या. कारलं जे व-याच लोकांना कडू असते म्हणून भाजी आवडत नाही पण त्याचा आकार आपल्या स्वादुपिंडास मिळता जुळता आहे म्हणून मधुमेहामध्ये गुणकारी औषध म्हणून आवडीने वापरात आले. बदामाचा आकार आपल्या डोळ्याच्या भिंगाप्रमाणे दिसतो म्हणून त्याचा उपयोग नेत्रदोषामध्ये केला गेला. अशी अगणित उदाहरणे देता येतील कि मिळालेल्या संकेतानुसार त्यांचा औषधीगुणधर्म आपण समजू शकलो. आपल्या अथर्ववेदामध्ये व आयुर्वेदामध्ये अशा अनेक औषधीगुणांचा उलघडा केला गेला आहे. अत्यंत गुणकारी औषधी वनस्पतींचा हा अनमोल खजाना प्रत्येक राष्ट्राच्या उन्नतीसाठी, मानवाच्या रोगमुक्तीसाठी वेगवेगळ्या पद्धतीनुसार वापरात आणला गेला. पण एकोणीसाव्या शतकामध्ये कृत्रिम औषधाचा वापर पाश्चात देशामध्ये होऊ लागला व झटपट त्याचा प्रसाद जगभरामध्ये झाला. झटपट आराम व सोयीस्कर असल्यामुळे लोकामध्ये खुप प्रिय होत गेली. पण नियतीला कदाचित हे मान्य नव्हते. प्रयोगशाळेमध्ये वनवलेली ही औषधे हळूहळू आपले विषारी गुणधर्म दाखवू लागली. आज बाजारात मिळणारे प्रत्येक कृत्रिम औषध कोणत्या ना कोणत्या विषप्रवृत्तीने लोकांच्या पसंतीतून उतरत आहे आणि म्हणूनच जून ते सोनं या म्हणी प्रमाणे औषधीवनस्पती व त्यांचे औषधी गुणधर्म जे आपल्या जुन्या जमान्यामध्ये लोकप्रिय होते त्यांच्या विविध औषधी गुणामूळे व कमी विषारीगुणामूळे पुन्हा लोकांच्या पसंतीस उतरत आहेत. पाश्चात देशामध्ये सुद्धा त्यांची लोकप्रियता शिगेला पोहचत आहे. औषधीवनस्पतींची वाढती मागणी लक्षात घेता त्यांची खुली आम कत्तल केली जात आहे. व-याच वनस्पती दुर्मिळ होत असून त्यांच्याऐवजी भेसळ करून अनेक वनस्पती बाजारात विकल्या जातात त्यामुळे आपल्या पवित्र औषधीगुणी वनस्पतींची विश्वासहर्ता कमी होऊ शकते. म्हणूनच या भारतवर्षात आम्हा सर्वांनीच या औषधीवनस्पतीचे संवर्धन करणे अत्यंत गरजेचे आहे. आपल्या आयुर्वेदामध्ये किमान ६००० वनस्पतींचा औषधीगुणधर्म अभ्यासला गेला आहे. प्रत्येकाने आपल्या अंगणात, परसात, शेतात या पैकी काही वनस्पती जरी जतन केल्या तरी ते देशधर्माचे काम होईल आणि ते प्रत्येकाने करावे ही कळकळीची विनंती सर्व वाचकांना असेल. येणा-या काळामध्ये अजून या औषधीवनस्पतींची मागणी खूप वाढणार आहे. आपल्याकडील जंगले ज्या गतीने नष्ट होत आहेत आणि सिमेंटची जंगले उभी राहत आहेत त्यांचा दुष्परिणाम भविष्यात आपल्याला भोगावा लागणार आहे. आपलं सरकार व राजकारणी लोक उदासीन दिसतात म्हणूनच लवासा सारखी शहर जंगलतोड करून उदयास येत आहेत. श्रीमंत राजकारणी लोकांना

परदेशात जाऊन आपल्या रोगावर उपचार करून घेता येतो पण देशातील करोडो लोक जे आजही दारिद्रेषेखाली जगतात, ज्यांना महागडी औषध परवडत नाहीत त्यांच्यासाठी आपण सर्वांनी संवेदनशील झालो पाहिजे. सरकारनेसुद्धा जंगलतोड थांबवून जास्तीत जास्त प्रमाणात या औषधीवनस्पतींचे संवर्धन केले पाहिजे. आपण सर्वांनीसुद्धा मनापासून या मानवहिताच्या कार्यात संवेदनशील होऊन निस्व:र्थी भावनेने सहभागी होणे ही काळाची गरज आहे. या कार्यामध्ये आपला सहभाग अनमोल ठरणार असून आपण खाली दिलेल्या पंक्तीमध्ये सामील होऊ शकता

०१) जो झाडे लावतो तो शंभर वर्ष जगतो

०२) जो झाडांची निगा राखतो तो १५० वर्ष जगतो

०३) जो झाडे लावतो, त्यांचे संवर्धन करतो आणि त्यांचा औषध म्हणून उपयोग करतो तो अजरामर होतो.

औषधी वनस्पतीशास्त्र विभाग
भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ फार्मसी, कोल्हापूर

‘महासत्तेचे प्रथम चरण’

अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष बराक ओबामा यांचा तीन दिवसांचा भारत दौरा उभय देशांमधील विश्वासाची तूट भरून काढणारा होता. ६६ व्या प्रजासत्ताक दिनाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहण्यासाठी ओबामा भारतात आले होते. हा दौरा प्रतिकात्मक असला तरी आशय संपन्न होता. या दौ-या दरम्यान काही मोठ्या घोषणा जरी झाल्या नसल्या तरी गेल्या काही वर्षात विविध प्रश्नांवरून तणावपूर्ण बनलेले संबंध सुधारण्याच्या दिशेने भविष्यातील सहकार्याची क्षेत्रं निश्चित करून त्याची दिशा ठरविण्यासाठी आणि परस्पर विश्वास वाढविण्यासाठी या दौ-याचं योगदान महत्वाचं आहे. प्रलंबित नागरी अणु सहकार्य करारापासून ते देवयानी खोबागडे प्रकरणापर्यंत अनेक कारणांमुळे दोन्ही देशांच्या परस्पर संबंधात कडवटपणा निर्माण झाला होता, तो दुर होणं आवश्यक होते. केंद्रात सत्तांतर होऊन नरेंद्र मोदींच्या नेतृत्वाखालील पूर्ण बहुमतातील -“एनडीए सरकार सत्तेत आल्यानंतर संबंध सुधारण्यासाठी अमेरिकेनं पुढाकार घेतला होता.”

ओबामा यांच्यावर एक आरोप केला जातो की, त्यांनी जॉर्ज बूश यांच्याप्रमाणं भारताबरोबर संबंध सुधारण्यात पुढाकार घेतला नाही. परिणामी ओबामा यांना काही महत्वपूर्ण निर्णय घेत भविष्यातील भारत - अमेरिका संबंधावर आपली छाप सोडायची होती. त्यासाठी त्यांनी पहिलं क्षेत्रं निवडलं ते नागरी अणुकराराचं.

उभय देशांनी लवचिक भूमिका घेत हा करार पूर्णत्वाला घेऊन जाण्याची राजकीय इच्छाशक्ती दाखविली. भारतानं २०१० मध्ये मंजूर केलेल्या नागरी अणु उत्तरदायित्व कायद्यातील काही तरतुदीवर अमेरिकेला आक्षेप होता. अणु दुर्घटना झाल्यास नुकसानभरपाई पुरवठादारांनी द्यायची आणि पुरवठादार फौजदारी गुन्ह्यासाठी पात्र असतील या तरतुदीमुळं अमेरिकन कंपन्या न्युक्लिअर रिअॅक्टर्स पुरविण्यास तयार नव्हत्या. त्याचप्रमाणं आम्ही पुरविलेल्या न्युक्लिअर रिअॅक्टर्समध्ये ज्या युरेनियमवर प्रक्रिया केली जाईल त्यावर देखरेख ठेवण्याचा अधिकार आम्हाला असेल ही अमेरिकनं केलेली मागणी भारताला मान्य नव्हती. त्यामुळे हा अणुकरार रखडला होता. हे मतभेद दूर झाल्याचं व करार आस्तित्वात येण्याचा मार्ग मोकळा झाल्याचं या भेटीदरम्यान घोषित करण्यात आलं.

पुरवठादारांना नुकसानभरपाईतून सूट देण्यासाठी भारताने एक विनासेतू (इन्शुरन्सपूल) उभारला जाण्याची घोषणा केली. दिड हजार कोटींचा हा विमा सेतू भारतातील चार विमा कंपन्या केंद्रसरकार उभा करतील. भारताची ही सूचना मान्य झाल्याची समजते. त्याचप्रमाणे कायम स्वरूपी न्युक्लिअर रिअॅक्टर्सची देखभाल करण्याचा हट्ट अमेरिकनं सोडला, हा अधिकार इंटरनॅशनल अॅटोमॅटीक एनर्जी एजन्सीला देण्याचं मान्य झालं. दोघानीही लवचिक व व्यावसायिक भूमिका घेतल्यामुळे या क्षेत्रातील व्यापाराचा मार्ग मोकळा झाला.

दहा वर्षासाठी करण्यात आलेल्या या करारात तीन क्षेत्रातील सहकार्याचा समावेश होता. अ) लष्करी पातळीवरील सहाकार्य ब) दहशतवादाच्या निर्मूलनासाठी संयुक्त प्रयत्न व क) संरक्षण व्यापार, लष्करी पातळीवरील सहकार्यामध्ये दोन्ही देशांमधील लष्काराच्या संयुक्त कवायती अपेक्षित होत्या. दहशतवादाच्या निर्मूलनाच्या क्षेत्रात गुप्तचर माहितीची देवाण घेवाण, तर संरक्षण व्यापारांतर्गत अमेरिकेकडून शस्त्रांखाची, संरक्षण साधन सामग्रीची आयात करण्याबरोबरच संरक्षण क्षेत्रातील तंत्रज्ञानाच्या हस्तांतरणाचीदेखील तरतूद होती. या तिन्ही क्षेत्रांत गेल्या दहा वर्षांमध्ये प्रगती झालेली दिसते.

या संपूर्ण दौ-याचं एक महत्वाचं वैशिष्ट्य म्हणजे - पाकिस्तानचा उल्लेख.....नसणे. ओबामा यांनी आपल्या तीन दिवसांच्या भारत दौ-या दरम्यान एकदाही पाकिस्तानचा उल्लेख केला नाही. यापूर्वी ते २०१० मध्ये जेव्हा भारत भेटीवर आले होते त्यावेळी त्यांनी ... एकदा पाकिस्तानचा उल्लेख केला होता त्यांनी यावेळी मात्र केवळ पाकिस्तानची भेटचं टाळली नाही तर पाकिस्तानचा उल्लेखही टाळला. भारत व पाकिस्ताननं खंडित झालेली विपक्षीय चर्चा व विश्वासनिर्मितीची प्रक्रिया पुन्हा सुरू करावी, अशी सूचना

ओबामा करतील असं वाटलं होतं, पण त्यांनी ते जाणीवपूर्वक टाळल्याचं दिसतं . हा दौरा सुरू होण्यापूर्वी ओबामा यांनी पाकिस्तानला स्थानिक दहशतवादी संघटनांवर अंकुश ठेवण्याचा,दहशतवादाला समर्थन न देण्याचा कडक इशारा दिला होता .

यातून अमेरिकेच्या दक्षिण आशिया धोरणात पाकिस्तानचं महत्वं कमी होताना दिसतं . मात्र एक बाब विसरून चालणार नाही आणि ती म्हणजे अमेरिकेचं पाकिस्तान धोरण.....हे विरोधा भासाने भरलेल आहे .बोलणं व वागणं यात अंतर आहे . भारत व आफगाणिस्तानमध्ये दहशतवादाला समर्थन देण्यात पाकिस्तानची भुमिका सर्वसिध्द असतानाही अब्जावधी डॉलरची अर्थिक व लष्करी मदत अमेरिकेकडून पाकिस्तानला दिली जात आहे .

ओबामा यांच्या भारत दौ-यादरम्यान फारशा महत्वाच्या घोषणा जरी झाल्या नसल्या तरी दोन्ही देशांमधील गेल्या काही वर्षा मधील तणाव, मतभेद दूर करण्यात आणि उभयपक्षी सहकार्याला नवीन चालना देण्यात या दौ-याचं योगदान महत्वाचं आहे .

आकांक्षा श्रीकांत साखळकर

प्रथम वर्ष बी .फार्मसी

‘कुसुमाग्रज’

कवी कुसुमाग्रज, नाटककार वि.वा.शिरवाडकर, नाशिककरांचे तात्यासाहेब आणि महाराष्ट्राचे लाडके दैवत असा विविध नात्यांनी गुंफलेल्या कुसुमाग्रजांच्या साहित्याचा आणि व्यक्तित्वाचा वेद त्यांचा जन्मशताब्दीच्या सांगतेच्या निमित्ताने घेणे ही एक आनंदीयात्राच ठरेल.

२० फेब्रुवारी १९१२ ला गजानन रंगनाथ शिरवाडकर म्हणून जन्मलेला हा मुलगा दत्तकविधीने विष्णु वामन शिरवाडकर बनला. बालवयात कवीता व नाटके यांची मोहिनी त्यांच्या मनावर पडली. वणीला आल्याकडे ‘गडकरी’ नावाची अलीबाबाची गुहाच त्यांना सापडली. कल्पनेचा स्वैर विलास, विनोदाची अनिर्वधता व कारुण्याची उत्कटता यांचा विशेष प्रभाव मनावर पडला. बालकवी व नंतर माधव ज्युलियन हे त्यांचे आवडते कवी इंग्रजीमध्ये पी.जी. वुडहाऊसचे साहित्य त्यांना प्रिय होते. शेक्सपियर आणि चार्ली चॅपलीन ही त्यांची दैवते होती.

स्वातंत्र्य व समता या मूल्यांचा पूरस्कार त्यांनी केवळ साहित्यातच नव्हे, तर जीवनातही कृतिशीलतेने आचरणात आणला. त्यांच्या कॉलेज जीवनातील संस्मरणीय प्रसंग म्हणजे नाशिकच्या काळाराममंदिर प्रवेशाच्या दलित सत्याग्रहात ते सहभागी झाले होते. पुढे संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतही ते कृतिशील राहिले.

कॉलेजमध्ये असताना त्यांनी व त्यांच्या काही रसिक मित्रांनी रविकिरण मंडळाप्रमाणे ध्रुव मंडळाची स्थापना केली. या मंडळातर्फे कुसुमाग्रजांचा पहिला व अखेरचा काव्यसंग्रह ‘जीवनलहरी’ प्रसिध्द झाला. उमर खैय्यामच्या रूबायाप्रमाणे स्वतःशी संवाद व जीवनविषयक चिंतन असे याचे स्वरूप आहे परंतु प्रस्तावनेत दिलेल्या कोलरिजच्या आवरणातून कुसुमाग्रजांच्या कविताबद्दलचा दृष्टीकोन स्पष्ट होतो. पैसा किंवा किर्तीची अपेक्षा ते काव्याकडून करित नाहीत. कारण काव्य हे स्वयमेव जीवनातील दुःख हलके करणारे पारितोषिक आहे. सभोवतालच्या जीवनातून शिव व सुंदर शोधण्याची प्रेरणा देते. जीवन लहरीला सर्वसामान्य वाचकांचा प्रतिसाद फारसा लाभला नाही. पण श्रेष्ठ कवी व समीक्षकांची प्रशंसा त्यांना लाभली. भा.रा.तांबे, रा.श्री.जोग यांनी या संग्रहाचे कौतुक केले. सोलापुरच्या साहित्य संमेलनात वि.स.खांडेकरानी केलेल्या जाहीर कौतुकामूळे तर त्यांना कवी म्हणून मान्यता मिळाली.

उपजीविकेसाठी तात्यासाहेबांनी पत्रकारीता केली. दैनिक प्रभात, साप्ताहिक सारथी, धनुर्धारी इ.च्या संपादनात ते सहभागी झाले. पण कामाच्या ओझ्याखाली त्यांच्यातील कवी दबून जाऊ नये अशी खांडेकराची इच्छा होती त्यांनी त्यासाठी प्रयत्नही केले. जणू त्यांच्या काव्यांचे पालकत्वच त्यांनी घेतले होते.

‘विशाखा’ या त्यांच्या काव्यसंग्रहाचा जन्मकाळ म्हणजे स्वातंत्र्यपूर्वकाळ हा काळ समाज, संस्कृती व साहित्य यांच्या बाबतीत सर्वात वाईट व चांगला काळ होता. तात्यासाहेब दैनिक प्रभातच्या रात्रपाळीत काम करीत होते. डमडमच्या तुरुंगात राजबंद्यानी अन्नसत्याग्रह पुकारला होता. अंतःकरणात उसळणा-या तप्त लाव्हातून जी कविता स्फुरली ती होती.

‘कांतीचा जयजयकार’ स्वातंत्र्य सैनिकांची जणू मंगलआरती शाहीर अमर शेख ती गात. एकदा शाहीर व इतर स्वातंत्र्य सैनिक यांची तुरुंगातून मुक्तता झाली तेव्हा शाहीरांच्या जेलरने बोलवले. आता कोणते नवीन संकट? या कल्पनेत शाहीर गेले तेव्हा त्या जेलरने ही कविता त्यांनी म्हणावी अशी विनंती त्यांना केली. अशी या कवितेची लोकप्रियता!

कुसुमाग्रजांच्या कवितेतून लक्षात येते की, त्यांना सामान्य शोषितांबद्दल सहानुभूति तर आहेच पण त्यांच्या विजयाची आशा आहे. कुसुमाग्रज सामाजिक वास्तवाने जितके अस्वस्थ होतात तितकेच मी कोण? या प्रश्नानेही होतात. त्यामुळेच त्यांच्या कवितेत सामाजिक जाणीवेबरोबरच आध्यात्मिक सूर, प्रेमाच्या विविध छटा, मृत्यू व आस्तित्व विषयक चिंतनही दिसते. स्वगत, छंदमोयी, किनारा, मुक्तयन हे त्यांचे अनेक काव्यसंग्रह प्रसिध्द झाले.

वैष्णवी, कल्पनेच्या तीरावर, जाह्नवी या तीन कांदब-या त्यांनी लिहील्या . जीवनातील काही मुलभूत समस्या त्यांनी त्यातून मांडल्या .

१९७० पासून त्यांनी नाटयलेखनाला सुरूवात केली .बाजीराव पेशवे, कर्ण व झाशीची राणी या त्यांच्या आवडत्या व्यक्तिरेखांवर त्यांनी नाटके लिहीली .वीज म्हणाली धरतीला हे त्यांचे आवडते नाटक .बाजीरावांचे उत्तुंग व्यक्तिमत्त्व व त्यांचे एकाकीपण त्याला अपरिहार्यपणे शोकात्मिकेकडे नेले . शेक्सपियर व तात्यासाहेब यांच्या साहित्यात एक सुप्त नाते जाणवते पण तात्यासाहेबांच्या हातून एक विलक्षण नाटक लिहीले गेले ते ‘नटसम्राट’जाणकरांच्या मते, एकच प्यालानंतर इतकी प्रभावी शोकांतिका रंगभूमिवर आली नाही . तात्यासाहेबांनी ते नानासाहेब फाटक किंवा बालगंधर्व त्या कोणाच्याही निमित्ताने ते लिहिले असेल, पण ते जीवणाचे दर्शन घडवणारे असल्याने त्याने मराठी काळजाला हात घातला .

असे हे सर्वांचे लाडके कुसुमाग्रज रसिकांच्या मनात अढळ स्थान प्राप्त करण्यात यशस्वी होतात . कुसुमाग्रजांची कविता ही गालावर मोरपिस फिरवून अंगाला रोमांची करणारी,खळखळणा-या झ-यासारखी अवखळ तर कधी नितक कातळा सारखी आरसपाणी मनाच्या खोल डोहाचा ठाव घेणारी.....अशा या चतुरस्त्र कविच्या काव्याच्या आढावा समर्पक शब्दात मांडला आहे .

क्रांती किरण कदम
व्दितीय वर्ष बी .फार्मसी

‘स्त्री - भृणहत्या - एक कंलक’

‘यत्र नार्यस्तू पूज्यन्ते रमन्ते तत्र देवता’

वेदमान्य आणि ऋषिमान्य अशा भारतीय संस्कृतीत स्त्रीला अन्यनसाधारण महत्त्व दिले गेले आहे. देवता म्हणून स्त्रीची श्रद्धेने पूजा केली जाते. ज्या देशात स्त्रीचा सन्मान होतो त्या देशात परमेश्वराचा वास असतो. ते ठिकाण पवित्रा आणि सुखी असते. तिथे शांतता, समाधान नादंते असे मानले जाते. देशाला शक्तीशाली बलशाली आणि समृद्ध बनवायचे असेल तर त्या देशातील स्त्रियांचे योगदान खूप महत्वाचे असते. समाजातील स्त्रीचे स्थान खूप महत्वाचे आहे इतकेच नव्हे तर तिच्याशिवाय समाजाला पूर्णत्वच येऊ शकणार नाही,,

आज स्त्रीभृणहत्या या गहण प्रश्नांचा विचार करताना तो एका वाजुने करून चालणार नाही तर नाण्याला जशा दोन वाजू असतात तशा विचारांच्या दोन्ही वाजू नकारात्मक आणि सकारात्मक अशा लक्षात घेणे गरजेचे आहे. फार फार प्राचीन काळापासून गार्गी, मैत्रेयी अशा थोर विद्वर्षींचा वारसा आपण सांगतो. राणी लक्ष्मीबाई, आहिल्याबाई होळकर, ताराराणी यांच्या पराक्रमांच्या कथा आपण ऐकतो. राजकारण समाजकारण, प्रशासन कला, क्रिडा, साहित्य अशा सर्व क्षेत्रात आपल्या कर्तृत्वाचा ठसा उमटविणा-या कर्तृत्वान स्त्रियांची परंपरा आम्हाला लागली आहे. शिवरायांना घडविणारी जिजाऊ ते साने गुरूजींना संस्काराची शिदोरी देणारी शामची आई हा आमचा अभिमान आहे. चुल आणि मूल ही प्रचिलीत संकल्पना मोडित काढून समस्थ स्त्रीवर्गाला शिक्षणाची वाट दाखविणा-या सावित्रीबाई फुले हे तर आमचे दैवतच आहे. भारताच्या पहिल्या महिला पंतप्रधान इंदिरा गांधी, पहिल्या राष्ट्रपती प्रतिभाताई पाटील यांनी राजकारणात आपल्या कर्तृत्वाचा ठसा उमटविला. किरण बेदी, मीरा बोरोवणकर आजच्या ज्योतिप्रियासिंग यांनी उत्तम प्रशासक म्हणून आपला आदर्श समस्त महिला वर्गापूढे ठेवला. भारताची गानकोकिळा लता मंगेशकर, स्मिता पाटील, सुलेचना, जयश्री गडकर यांचा कलात्मक प्रवास, मदर तेरेसा, मेधा पाटकर, साधनाताई आमटे यांच्यासारख्या समाजसेविला वाहून घेणा-या थोर समाजसेविका, पी.टी.उषा, सुजाता जैन, दिप्ती ठाणेकर, अर्चना देसाई, नेमबाज तेजस्विनी सांवत या क्रिडाक्षेत्रातील तारका आकाशाला गवसणी घालणा-या कल्पना चावला, सुनिता विल्यम्ससारख्या स्त्रीया हे याचचं द्योतक आहे. राजकारण, समाजकारण, कला, क्रिडा, साहित्य, प्रशासन, अभिनय, नृत्य, संशोधन या सर्वच क्षेत्रामध्ये आपल्या कार्याची समृद्ध परंपरा असणा-या या सर्व स्त्री आदर्शाना माझा मानाचा मुजरा!

अशी उत्तुंग, उज्वल परंपरा असूनही स्त्री भृणहत्या ही स्त्रीत्वाला लाजविणारी गोष्ट. स्त्रीपुरुष समानतेचा विचार विविध स्तरावर मांडला जात असताना एकीकडे जग पाहण्यासाठी आकार घेत असलेल्या मुलींना गर्भातच संपविले जाते. जिला आपण सृष्टी म्हणतो तिला गर्भातच मुठमाती देताना आम्हां जिवंत लोकांना काहीच का वाटू नये? आकाराला येणारा जीव स्त्रीजातीचा आहे याचे परिक्षण करून झाल्यावर गर्भवतीच्या गर्भावरच घाला घातला जातो. केवळ ती मुलगी आहे या कारणावरून केलेला हा क्रूर संहारच आहे. याला काय म्हणावे? एक स्त्रीचं स्त्रीच्या जीवावर उठल्याचे आपल्या लक्षातही येते पण आपण एक विचार सातत्याने केला पाहिजे तो हा की हीच मुलगी तुमच्या विश्वासाचा चाललेला प्रवास अव्याहतपणे पूढे चालू ठेवते. माणसाचे जीवन स्त्रीशिवाय पूर्ण होत नाही. संसार रथाची स्त्री-पुरुष ही दोन चाके आहेत. ती दोन चाके व्यवस्थित असतील तरच समाजाचा रथ पुढे धावेल. कारण स्त्री ही संस्कारांची खाण असते. प्रगती, विकास, समृद्धी, उधार या संकल्पनांनी ती युक्त असते प्रेम, जिद्दाला, वात्सल्य, आपुलकी या भावनांचा उगम तिच्याकडे असतो. संयमाने सहनशीलतेचे वर्धन तिला जन्मताच लाभलेले असते. इतकी सर्व वैशिष्ट्ये जिच्यात एकवटलेली आहेत त्या स्त्रीची ही अशी विटंबना का?

वंशाला दिवा असायलाच हवा या हट्टापायी उद्याच्या पिढीची आई गर्भातच मारली जाते. दुर्दैवाने तिच्या नशिबी अंत्यसंस्कारही नाहीत. त्यामुळे लक्षात घ्या पुढच्या पिढीची आई जगविणे ही काळाची गरज आहे. मुलींच्या जन्मदरात घट झाल्यास 'घर' ही संकल्पनाच संपुष्टात रईल. इतकेच नव्हे तर याच पद्धतीने मुलींची गर्भातच हत्या होत राहिली तर समाजातील घराघरात स्त्रीचे वस्त्रहरण होण्यास वेळ लागणार नाही. कोणी एकेकाळी द्रौपदी वस्त्रहरणावरून महाभारत घडले होते. पण हे जर थांबले नाही तर - तर मात्र भारतातील घराघरात पुन्हा महाभारत घडेल हे नाकारता येणार नाही.

तुकत्याच रूजू पाहणा-या एका कोवळ्या स्त्री गर्भाची करुण हाक तुम्हाला ऐकायची आहे? सगळ्या डॉक्टर काका - काकूंना विनंती करीन की, माझ्या सारख्या निरपराध कळ्यांना तुम्ही गर्भातच संपवू नका. आई, तू एक स्त्री असून स्त्री -जन्माचा नाश करायला का उठलीस गं? तुझी वैचेनी माझ्या लक्षात येते गं. तुझा जीव माझ्यासाठी तीळ - तीळ तुटताना मला जाणवतोय. तू बाबांना सांग ना, तुला मी हवी आहे म्हणून. तू बाबांच्या निर्णयाला विरोध का करत नाहीस? आई, मला या सर्वाधीन परिपूर्ण दुनियेत तुझ्या पोटी जन्म घ्यायचा आहे! तुझी अंगाई ऐकत तुझ्या ऊबदार खुशीत निश्चित झोपायचं आहे! आई, मला तुला आई-आई म्हणून बोलवयचं आहे! आई, मला बाबांच्या बोटाला धरून दुडूदुडू धावायचं आहे! आणि आई म्हणूनच गं मला जन्म दे..... आई मला जन्म दे. माझ्या या विनंतीला मान दिलास तर मी माझ्या जन्माला आल्याचं सार्थक करून दाखवेन खरच प्रॉमिस.'

ही कोवळी करुण हाक ऐकून अंगावर शहारा आला ना! तेव्हा जागे व्हा, स्त्रीजन्माचा सन्मान करायला लागा. तिला आदर द्या, प्रेम द्या आणि पहा तिच्या कर्तृत्वाचा चमत्कार! सृष्टीची निर्मिती करण्याचे सामर्थ्य असणारी स्त्री ही शक्तिचे प्रतिक आहे. तिला स्वातंत्र्य दिले तर केवळ कुटूंब आणि समाजच नव्हे तर संपूर्ण देश प्रगतीपथावर असेल. 'जुने जाऊ दया मरणांलागुणी, जाळून किंवा पुरूनी टाका' या विचारानुसार स्त्री भ्रूणहत्येच्या विषयाची चर्चा करण्यापेक्षा या विषयालाच तिलाजंली देऊ या. आणि प्रत्येक मुलीत पाहुया इंदिरा गांधी, किरण बेदी, कल्पना चावला, लता मंगेशकर, स्मिता पाटील, मेघा पाटेकर.

शेवटी समारोपात मी एवढंच म्हणेन -

थांबवूया स्त्री भ्रूणहत्येला आणि सलाम करूया,
स्त्रीत्वाला, स्त्री सामर्थ्याला, तिच्या कर्तृत्वाला,
प्रभुत्वाला, शोषिकतेला, संयमाला,
आणि तिच्या मातृत्वाला!

प्रा. डॉ. अशोक हजारे

भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ फार्मसी, कोल्हापूर

‘शांतता नोबेल पुरस्कार - २०१४’

ख्यातमान स्विडीश रसायनशास्त्रज्ञ डॉ. आल्फ्रेड नोबेल यांच्या इच्छेनुसार आणि त्यांच्या स्मरणार्थ दिला जाणारा “नोबेल” हा अतिशय मानाचा, लौकिक पावलेला असा एकमेव पुरस्कार!!! हा सन्मान भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र, साहित्य, वैद्यकीय आणि शांतता या क्षेत्रांमध्ये, उल्लेखनीय कामगिरी करणा-या व्यक्तींना दिला जातो. आजपर्यंत भारतातल्या फक्त आठ महनीय व्यक्तींना हा मान मिळाला आहे.

सन २०१४मध्ये ‘शांतता’ या क्षेत्रात दिला जाणारा नोबेल एक भारतीय आणि एक पाकिस्तानी महिला या दोघांना संयुक्तपणे जाहिर झाला. हिंदू व मुस्लिम तसेच भारतीय व पाकिस्तानी अज्ञान आणि शोषण याविरोधात एकत्रितपणे कट्टर लढत असल्याचे सांगून नोबेल कमिटीने शांतता नोबेल २०१४ कैलाश सत्यार्थी व मलाला युसुफझाई यांना जाहिर झाला. हा पुरस्कार भारत - पाक सीमेविषयीचा तणाव निवळण्यासाठी एक आशेचा किरण वाटतो. आणि का न वाटावा???

०१) कैलास सत्यार्थी :-

मदर तेरेसा यांना १९७९ साली शांतता या क्षेत्रात नोबेल मिळाला होता. त्यानंतर तब्बल ३५ वर्षांनी जन्माने भारतीय असलेले नागरिक कैलास सत्यार्थी यांना हा सन्मान मिळालाय. या अगोदर ही त्यांना नोबेलच्या नामांकन यादीत स्थान मिळालं होतं. २७८ जणामधून त्यांना संयुक्तपणे नोबेल मिळाला. सत्यार्थी यांनी बालमजुरी आणि बालहक्कांचे शोषण याविरोधात कार्य करून जवळपास ऐंशी हजार बालकांना त्यांच्या जगण्याचा हक्क मिळवून दिला. स्वतःच्या फायद्यासाठी लहानग्यांना राबवण्याच्या प्रचलित पद्धतींना आळा घालण्याचे धाडस त्यांनी दाखवले. हा पुरस्कार मिळाल्यामुळे त्यांना अतिशय आनंद झाला असून देशातून बालमजुरी हद्दपार होईल तसेच या लहानग्यांचे जीवनमान उंचावेल, अशी आशा त्यांनी व्यक्त केली.

सत्यार्थी यांचा जन्म मध्यप्रदेशातील विदिशा येथे ११ जानेवारी १९५४ रोजी झाला. ते नोबेल मिळविणारे आठवे भारतीय आहेत. आजच्या घडीला ते जगभरातील बालहक्क चळवळीचे अग्रणी मानले जातात. १९९० मध्ये ‘बचपन बचाव’ या संस्थेच्या स्थापनेद्वारे त्यांनी आपल्या कार्याला सुरुवात केली. त्यांनी बालकामगारांना विविध गुलामगिरीच्या जोखडातून मुक्त केले. ते बालकामगारांचे पुनर्वसन आणि शिक्षण याद्वारे त्यांना बालहक्क मिळवून देण्याचे प्रयत्न करतात.

सत्यार्थी हे व्यवसायाने इलेक्ट्रिकल इंजिनिअर आहेत. पण गेल्या तीन दशकांपासून ते पूर्णवेळ बालकांना अत्याचारापासून वाचविण्याचे काम करतात. ग्रामीण भागातील बालकांचे शोषण रोखण्यासाठी त्यांनी प्रशासन व्यवस्थेद्वारा जागृतीचे काम केले. त्यांच्या या कार्याची जागतिक स्तरावर दखल घेऊन त्यांना अनेक मानसन्मानांनी सन्मानित करण्यात आले.

०२) मलाला युसुफझाई :-

“मलाला” या शब्दाचा अर्थ शोक किंवा दुःख असा आहे. मलालाचा जन्म १२ जुलै १९९७ रोजी पाकिस्तानी दाम्पत्याच्या पोटी झाला, तो पुढे एक इतिहास घडविण्यासाठीच.....त्यावेळी मलालाचे वय अवघे १२ - १३ वर्षांचे होते. ९ ऑक्टोबर २०१२ रोजी ती शाळेतून घरी परतत असताना तिच्यावर हल्ला झाला. याचं कारण.....म्हणजेच मुर्लीवर, स्त्रियांवर होणा-या अत्याचाराविषयी ती बोलू लागली होती...लिहू लागली होती...मुर्लीच्या हक्कांविषयी लढा देऊ लागली होती. “ गुल मर्कई ” या टोपण नावाने ती लिहायची.

तिच्यावर हल्ला झाल्यावर लंडन येथे तिच्यावर उपचार करण्यात आले. लहान वयातील तिच्या या धाडसीपणाचा अवघ्या विश्वाचा हेवा वाटत होता. २०११ मध्ये आंतरराष्ट्रीय शांतता पुरस्कारासाठी तिच्या नावाची शिफारस करण्यात आली.

अवघ्या १७ व्या वर्षी नोबेल मिळविणारी मलाला म्हणते “प्रत्येक काळ्या रात्रीनंतर लखव प्रकाश घेऊन दिवस उगवत असतोच. त्या दिवसाचा आनंदच घेण्यासाठी आपण सज्ज असले पाहिजे...”

शुभम सुनीलराव बरिदे
तृतीय वर्ष बी.फार्मसी

‘माणूस शोधताना’

मी कॉलेजवरून हॉस्टेलवर पोहचलो. दुपारचे साडे चार वाजले होते. पोटात खूप भुक होती, म्हणून मी शेजारच्या हॉटेलमध्ये गेलो. नाष्टा केला, तेवढ्यात तिथे एक ५०-५५ वर्षाची आजी आली. डोक्यावरचं भलं मोठ ओझं तिने खाली टाकले. कुतूहलाने मी त्या बाईकडे पाहत होतो. तिच्या कपाळावरती भरपूर आट्या पडल्या होत्या आणि घामाने कुंकू सगळ्या कपाळावर पसरले होते. धारधार नाक, काळे झालेले नाक, तीन-चार ठिकाणी शिवलेली साडी असा तिचा वेग होता.

“फक्त भाजी मिळेल का गं बाई? माझ्याकडे भाकरी आहे.” तिने विचारलं. हॉटेलवाल्या कार्कीचा होकार मिळताच तिने आपल्या जवळची भाकरी काढली आणि दिलेल्या भाजीवरोवर खाऊ लागली.

मी विचार करायला लागले. आपण काही पैसे द्यावे का? हिला कोणी नसेल का? इतक्यात तिची भाकरी संपण्याच्या आत ती हॉटेलवाली बाई म्हणाली, आजी वडा-पाव घ्या, ‘पैसे नाही घेणार मी.’ कदाचीत तिला ही तिची दया आली असावी. बाळ आज देशील गं! पण उदयाचं काय? तिचे उत्तर आले. काकीनी त्या आजीनां परत विचारले, तुम्हाला कोणी नाही का?” त्यावर त्या आजीच्या डोळ्यातून पाणी वाहू लागले तरीही ती हसत-हसत बोलली, एक मुलगा आहे, मोठा साहेब आहे. “परदेशाला डॉक्टर आहे पण त्याला वेळचं नाही!”

कोणीतरी कानाखाली दयावी आणि त्याचा आवाज डोक्यामध्ये जावा असे तिचे शब्द ऐकून मी मनातल्या मनात रडू लागलो. माझ्या मनात विचार आले की आपलं संपूर्ण आयुष्य वाहून घेण्या-या त्याच्या Mom ची त्याला क्षणभरही आठवन येत नसेल का? या घटनेनं मला काकांनी सांगितलेल्या त्याच्या मित्राची घटना स्मरण झाली.

दगडू, माझ्या गावातील एक गरीब मुलगा अतिशय गरीबीत मोठा झालेला. त्याचं घर म्हणजे चार भिंती आणि छप्पर. त्याच्या वडीलांनी तर त्याला शाळा सोडण्यास सांगितली होती पण याला शिकण्याची खूप इच्छा होती, आणि त्याचवेळी तो इयत्ता १० वी मध्ये तालुक्यात पहिला आला. घरातून नकार असतानाही शहरात शिकण्यासाठी तो निघून गेला त्याच्या आईने त्याच्या वडीलांना समजावतं, कर्ज काढून त्याच्या हातात दिली. तो शहरात गेला त्याच्याजवळ घरातून आणलेली अंथरूणचं होतं. येणारा दिवस तो घालवत होता आणि असं करता करता तो डॉक्टर झाला. नोकरी मिळाली त्याच्या क्षेत्रातील मुलगी मिळाली. मुलीच्या वडीलांनी लग्नासाठी होकार दिला.

मुलीच्या बावांनी मुंबईत मोठ्या हॉलमध्ये लन ठेवले. मोठ - मोठ्या लोकांचा पैसा पाहून दगडूला भुरळ पडली. आता दगडू हा पुर्वीचा दगडू राहीला नव्हता. हे त्याच्या मित्रांना समजतं होते. इतक्यात हॉलसमोर खूप लोकांनी भरलेला वाळूचा ट्रक उतरला. त्यामध्ये दगडूचे आई - बाबाही होते. त्या लोकांनी सुशिक्षितांचे मॅनर्स तोडत हॉलमध्ये प्रवेश केला. आणि सरळ जेवन करायला बसले. गोडधोड मेजवानीवर ते तुटून पडले, दगडूच्या सासू - सास-यांनी गावाकडची माणसं आहेत हे समजून घेतलं पण दगडू मात्र कोणाशीही बोलत नव्हता. त्याने स्वःताच्या आई - बावांसमोर माझे आई बाबा अजून आले नाहीत असे लोकांना सांगू लागला. त्याच्या मित्रांनी त्याला समजाविण्याचा प्रयत्न केला पण त्याने काही ऐकले नाही. लग्न झाले. सगळे लोक पुजेसाठी गावी आले दोन तीन दिवसात पुजा संपली. आणि दगडूने जाण्याची तयारी सुरू केली. जाताना त्याने मित्रांची ही भेट घेतली पण त्यांच्या डोळ्यातलं भावना तो समजू शकला नाही. शेवटी तो सर्व साहित्य घेऊन निघाला. “दगडू हे सर्व साहित्य घेऊन गेला ते बरं झालं.” अशी वेड्या मनाची समजूत घालत त्याचे आई - बाबा बसले होते.

त्या दिवशी दगडू गेला तो गेलाच. परत काही आलाच नाही. चार वर्षे झालीत त्याला जाऊन. आपल्या आई-बावांची सेवा करावी, ते कसे असतील याची काळजी त्याच्या मनात कधी आली नसावी, कशी येईल खरं, असे किती दगडू आहेत की ते आपल्या आई - वडीलांना एक ओझं समजतात काय माहीत.’

हे सारे प्रसंग माझ्या डोळ्यासमोर येत असताना माझ्या पाठीवर थर-थर कापणारा एक हात फिरला . मी वरती पाहिलं तर तीच बाई होती . जी हसत-हसत आपलं दुःख सांगत होती . म्हणाली, इतका विचार करू नकोस बाळा, तुझ्या आई-बापाला सुखात ठेव म्हणजे झालं . पण आपल्याला आपल्या आई-बाबांची लाज वाटते, त्यांच थोडसं दुःख आपल्याला जाणून घेता येत नाही, अचीव्हमेंट, सेटलमेंटच्या विचारातून आपल्याला वेळ मिळत नाही . “आयुष्यात काही नाही बनता आलं तरी एक जबाबदार माणूस वनायचं ” कारण...

प्रत्येक गोष्टीची किंमत २ कळते . ती गोष्ट मिळवायच्या अगोदर आणि गमवल्यानंतर म्हणून माणूसकी जपायला शिकलं पाहिजे .

कधीचं तर नाही साथ कुणाची, मग एकांताची खंत का,
वादळे उठवीत चालला किनारा, मग गती पाण्याची संध का,
लाटांनीच गाठला संकटाचा पारा, मग स्पंदने मनाची शांत का,
माणूसचं पेठवतो सरणे माणसाची, मग माणूसचं माणसात,
जिवंत का . ?.....

सुप्रिया विवेकानंद स्वामी
चतुर्थ वर्ष बी . फार्मसी

‘ युथ ’

‘ युथ ’ हया दोन अक्षरी शब्दातच सगळ काही सामावलेलं आहे . युथ, आजची तरुणाई, आजचं जग बदलू शकते . आजची पिढी हया गोष्टींचा विचार करत नाही . ते आपलं आयुष्य, मित्र-मैत्रिणी, कॉलेज, मज्जा एवढच बघतात . आजच युथ चुकीच्या दिशेला भरकटलेलं आहे . ‘व्यसन’ त्यातील मुळ कारण आहे . मुले आपल्या आई-वडीलांना, गुरूजनांना आदर देत नाही तर ही पिढी जग काय घडवणार! आपले पूर्व राष्ट्रपती डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम यांनी जे २०२० भारताचं स्वप्न पाहिलं आहे ते अशा तऱ्हेने कधीच पूर्ण होणार नाही .

मुले कॉलेजमध्ये शिक्षण घेतात तर हया ध्येयाने की परदेशी जाऊन नोकरी-व्यवसाय करणार का तर भारतात प्रगती होत नाही, चांगल्या संधी मिळत नाहीत .पण हया युथने जर हेच ज्ञान कौशल्य, बुद्धी भारतात उपयोगी केली तर देश जास्त प्रगत होईल आणि २०२० स्वप्न दूर नाही मग .ज्या वीर देशभक्तांनी आपल्या देशासाठी बलिदान दिले त्यांचे आदर्श घेऊन आपण आपलं आयुष्य घडवावे .भगतसिंह, सुब्रह्मदेव, आझाद, यांनी आपल्या प्राणाची परवा न करता देशाच्या स्वातंत्र्यासाठी लढा दिला त्यांचे आदर्श घ्यावे .हेच युथ जर सुशिक्षित होऊन चांगल्या विचार सरणीने पुढे चालले आजचे प्रश्न जसे स्त्री अत्याचार, विद्यार्थ्यांचे आत्महत्येचे प्रकरण, स्त्री भ्रूणहत्या असे अनेक मोठे प्रश्न सहजच सुटतील .

आपल्या देशभक्तांचे आदर्श घेऊन, आई-वडीलांचे आदर्श घेऊन हया पिढीने आधी स्वतःला, आपल्या परिवाराला त्याच बरोबर आपल्या देशाला प्रगतीच्या मार्गावर न्यावे .फक्त आपल्या पुरतेच मर्यादीत नव्हे तर गोर-गरीबांना सुध्दा सुशिक्षित व प्रगतीचा मार्ग दाखवावा .आजच्या पिढीने जोशाने, धैर्याने, चार्तुयाने देशासाठी कामे केल्यास भारत देशाला विकसनशील देशावरून विकसित देश होण्याचा पल्ला गाठणे काही कठीण नाही .

हया सगळ्यासाठी युथ जास्त प्रभावशाली ठरते कारण त्यांच्यात नवीन युगानुसार नवीन विचार, कल्पना, नवीन टेक्नॉलॉजीचे ज्ञान भरपूर असते . म्हणूनच आजच्या तरुणाईकडे देश घडविण्याची शक्ती आहे .आपल्या युथ कडे एक वेगळे अशी युथ पॉवर आहे . ते होताच प्रत्येक तरुण आपलं आयुष्य व देशाची प्रगती स्वःता घडवू शकेल . त्यामुळेच प्रत्येक तरुणाने आपले पुढचे पाऊल विचारपूर्वक उचलावे कारण आपल्याच हाथी देशाचे भवितव्य निर्भर आहे . जे आपल्यालाच घडवायचे आहे .मग परदेशी नोकरी नको आणि बालकामगारांसारखे अनेक प्रश्न ही नको .

चला आता उठा आणि प्रत्येक तरुणाने दाखवून द्या ‘द पॉवर ऑफ युथ’ आणि तरुणांनी घडवलेला देश मग आता चुकीचा मार्ग सोडूया, चांगला प्रगतीचा मार्ग हाथी धरूया .

सायली राऊत

प्रथम वर्ष एम. फार्मसी

‘ वसुंधरा ’

आकाश काळया ढगांनी व्यापून आज राहिले,
स्मरताच त्या आठवणी, वावरून मन गेले .
कुंद झाले आकाश, झाली वसुंधरा काळी .
मन मनातल सार, वटवून शलाका गेली .
लागताच चाहुल त्याची, हरवून ती गेली .
ओढ त्या पावलांची, उठवून रोमांच गेली .
गंध त्या मातीचा, लाऊन हुरहुर गेला
खेळ त्या ढगांचा, लाऊन आस गेला .
भरसत्याच त्या जलधारा, वृषाली ती झाली
हुंकार तृप्तीचा एक हलकेच देऊन गेली .

पूजा यादव
प्रथम वर्ष एम. फार्मसी

‘पसरले शिवारी ऊन’

पसरले शिवारी ऊन, भर मध्यान्न लकाळे पाणी .
पोपटी पक्षी, दुरात गीत गातात, आठवणीत गाणी .
तरतरून आली पाती, मोहरे माती, हवा मोकळी,
भरभरून घेतो श्वास, लागला ध्यास, खुलावी कळी
एकटी चुकारु सर, येत हळुवार भिजवी रानं .
मी जपू मनाला कसा? सावरु कसा? हरवते भान...
शेतात ओणवी नार, ज्वानीचा भार, धपापे काय .
जीवास लागले पीसे, कळेना कसे, कशी ही माया...
खळखळे हासुनी झरा, चिंब वावरा, पळे शेतात
हा कोठुनी येतो गंध, जसा मृदगंध, भरे कणसात...
हलकेच उतरे सांज, हवेची गाज, मंद आकाशी .
निखळलेच अश्रु आत, तृप्त देहात, चित्त उन्मेदी...

इशिका दिलीप दलपती
प्रथम वर्ष बी. फार्मसी

‘ पाऊस ’

जेंव्हा येतात पावसाच्या सरी
तेंव्हा आपण सर्वजण असतो घरी
ढगाळलेले आकाश
आसुरलेली माती
पावसाच्या सरींनी झालेली
हिरवीगार गवताची पाती
हिरवागार निसर्ग
किलंबिलंगारी पाखरे
पावसाच्या सरींनी
ओली चिंब झाली धरती
पावसाने झाडांना फुटलेली पालवी
अनं त्याने हिरवीगार झालेली पाती
सृष्टीची भिजलेली माती
अनं त्यामध्ये फुललेली शेती .

विवेक संजय पवार
द्वितीय वर्ष बी. फार्मसी

‘ नाती ’

आळवावरच्या पाण्यासारखी असतात ही नाती .
काही काळ स्थिरावतात, मोती होऊन मिरावतात .
अन् आपल्यालाही नकळत घरंगळून नेतात .
पण त्यात नसलेच मुळी कोणाचीही चुक
असली तर असते आपली प्रेमाची भुक
आळवावरच्या पाण्याला मोती समजून बसलो
आणि नेमके येथेच फसलो .
केंव्हातरी लक्षात येते, मोती नाहीच मिळाले .
पान ही नाही ओलावले, आपले काळीज मात्र उगाचं हेलावले .

पूजा प्रकाश पिसे
तृतीय वर्ष बी. फार्मसी

‘ लक्ष्य ’

यशाच्या क्षितीजाला मला धरायचं आहे .
अपयशाच्या दरीला मला एकदा ओलंडायचं आहे .
घामाच्या थेंवात एकदा मला भिजायचं आहे .
सुखाच्या सागरात मला एकदा पोहायचे आहे .
कष्टाच्या भाकरीची मला एकदा चव घ्यायचीय .
स्वाभीमानाच्या धनुष्याने एकदा मला यशाचे लक्ष्य धरायचे आहे !

हर्शल रविकांत उलेगड्डी
चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी

‘ स्त्री भृणहत्या ’

सूर आठवा संगीतातला
नववा अचंबा तु जगातला
प्रेमळतेचा तुच झरा
तुच गगन अन् तूच धरा
तु असशी सुगंधीत सुमनांच्या ठायी
तु झाशीची राणी अन तुच जिजाबाई
वात्सल्याची तु मूर्ती
किती वर्णु मी तव किर्ती
स्त्री जन्मा ही तुझी कहानी
हृदयी अमृत अन् नयनी पाणी .

निखील संजय लोहार
चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी

‘एप्रिल फूल’

जिकडे तिकडे चोहीकडे,
आनंदी आनंद गडे |

मनात माझ्या आनंदाच्या,
कारंज्याचे फवारे गडे |

आनंदी आनंद गडे, जिकडे तिकडे चोहीकडे ||

मजला एक निरोप मिळाले,
माझी आई आली घरे |
भेटायची ओढ मनाला,
रस्ता ना सरता सरे |
आनंदी आनंद गडे, जिकडे तिकडे चोहीकडे ||

घरी मी एकदाशी आली खरे,
भीर भीर डोळे शोधे खरे |
हसु लागली मूले सारी,
एप्रिल फूल झालीस गडे |

आनंदी आनंद गडे, जिकडे तिकडे चोहीकडे ||

दुःखाचा उमाळा मज न उलगे,
हसण्यांत सा-यांच्या विरून गेले |

आनंदी आनंद गडे, जिकडे तिकडे चोहीकडे ||

सिध्दार्थ संतोष गायकवाड
चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी

ENGLISH

BLIND FAITH IN INDIA

When life expectations don't get fulfilled, people lose faith in god. The only way they find easy is to blindly follow the superstitions which are deep rooted in most of the individuals around the world. Every individual requires a smooth trouble free life. But when things do not turn onto his favor he becomes a victim of superstitions. Then what are superstitions? Who are the people affected by it? How the superstitions are spread? Yes it is important to understand the basis of superstitions in this world.

Superstitions are irrational. Their roots are in ignorance, blind faith, fear of the unknown, lack of scientific spirit and confidence. They have a stronghold on man in spite of rapid development in modern science, technology and knowledge. They have been there from immemorial.

Superstitions can be defined as beliefs based on ignorance and fear. They are found in various forms and practices. The fear in its turn gives rise to blind faith, complexes and superstitions. They have caused so much havoc and harm. Even the educated persons are not free from these. They have failed to eradicate this from their minds. They are educated but not enlightened and so rationality has been marginalized.

The vested narrow interests of the priests, religious leaders, astrologers, magicians, charlatans, etc have helped the spread and perpetuation of superstitions. They exploit the credulous and humble people and thrive at their cost. They have a good business especially among illiterate, uneducated, ignorant and simple men and women. For, backward and weak sections of the society are the main victims of these merchants of superstitions. They are in strong grip of these men.

In India, superstitions are in plenty and everywhere. For example, the crossing of a cat is considered as ominous and a sign of ill-luck. And if that cat seems to be black it is disastrous. Similarly there are auspicious and inauspicious days. Many diseases are still considered to be cause of the anger of supernatural powers or local gods. To cure them, people start visiting priests and magicians. For them, modern science and medicines are of use. They worship stones, trees, quaint and strange objects. The cries of many animals like that of cat, jackal, etc are regarded as bringer of ill-luck and evil. Likewise if a person sneezes as one goes out or undertakes some important work, is presumed to end in failure.

Similarly, there are good omens. Winking and twitching of the right eye-lid of men, a path crossed by a sweeper or women bearing water-filled pots are considered good signs. Even breaking of glass or theft of chappal or shoes from temple is said to be elimination of PANOTI from ones life.

The eclipses of the sun and moon, the sight of a shooting star and comets again bode ill. They mean natural calamity and disaster to superstitious people. Such people believe that ruins, deserted places, graveyards, cremation grounds, certain walls and trees are haunted by evil spirits, ghosts, etc. They believe that the only way out is incantations, worships of evil spirit and talismans. In guise of religion many superstitions are practiced. Not long ago small- pox was regarded as the result of wrath of a goddess. There is no end to blind beliefs. They can also be seen in worship

of snakes, animals, stones, etc. sometimes a superstitious man or woman would sacrifice his/her own child to gratify the evil super natural powers. Many a time woman is stoned to death or burnt alive as a witch.

Rumors also add to the cult of superstitions. Superstitions are not confined to a particular cast, community or nation. They are almost universal but among the advanced, educated and well-off societies and families, these trends are losing grounds. In the west the number 13 is still regarded as unlucky. People try to avoid it at any cost because they think the number fatalistic and ominous.

The ignorance, fear of the unknown, mystery and religion make the fertile soil for superstitions. The rationalists and enlightened people should come forward and challenge thses god men. They should be exposed and public opinion be created against such practices. The cultivation of scientific spirit, spread of education and rationality can go a long way to check and eradicate superstitions. Superstitions have caused us much harm and ruination. They should be stopped for once. The less a community is educated, the more it tends to be superstitions. Not only that but even educated individual also becomes a victim when they get cornered while climbing the path of life.....!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Sadiya Firoj Modak
F. Y. B. Pharm

LOVE THY MOTHER!! FORGET NOT HER LOVE!!!

When you were 1 year old, she fed you and bathed you. You thanked her by crying all night!

When you were 2 years old, she taught you to walk. You thanked her by running away when she called!

When you were 3 years old, she meals all your meals with love. You thanked her by tossing your plate on floor!

When you were 4 years old, she gave you some crayons. You thanked her by colouring dining table!

When you were 5 years old, she dressed you for holidays. You thanked her by making yourself dirty!

When you were 6 years old, she walked you to school. You thanked her by screaming, “ im not going!”

When you were 7 years old, she bought you a basketball. You thanked her by throwing it through next door neighbour’s window!!

When you were 8 years old, she handed you an ice-cream. You thanked her by dripping it all over your lap!

When you were 9, she paid for your music lessons. You thanked her by never bothering to practice!

When you were 10, she drove you all day, from swimming to gymnastic, to one birthday party after another. You thanked her by jumping out of the car and never looking back!

When you were 11, she took you and your friends to movies. You thanked her by asking to sit in a different row!

When you were 12, she warned you not to watch certain tv shows. You thanked her by waiting until she left the house!

When you were 13, she suggested you a haircut. You thanked her by telling her she had no taste!

When you were 14, she paid for a month away at summer camp. You thanked her by forgetting to write a single letter to her!

When you were 15, she came home from work, looking for a hug. You thanked her by having your bedroom door locked!

When you were 16, she taught you how to drive her car. You thanked her by taking it every chance you could!

When you were 17, she was expecting an important call. You thanked her by being on the phone all night!

When you were 19, she paid for your higher education, drove you to campus. You thanked her by saying good-bye, outside the door. So that you wouldn’t be embraced in front of your friends!

And then one day, she quietly passed away. And everything you never did came crashing down like thunder on your HEART!!!!

Sourya Jayant Jadhav
S. Y. B. Pharm

MY LOVE

Tried by the submission work
I went to the HOTEL MH-09
Not far away but, just in front
Walked to a table with lovely chair
Made my self comfortable
And sat there felt it lonely
Wanted some company
College student come in slowly
Few but not many
Aah! there come my love
With nice smile on
Walking at her now
Half my tiredness was gone
She sat in front of me I looked at her
And she looked at me with a radiant luster
I stretched my arm
Touched her gently could feel her warm
And lifted her lightly
Brought her to my lips
Slowly and kissed
Could see my finger tips
Tightly gripped
She drove away my tiredness
And refreshed me
She is made of milk and sugar
And all call her "TEA"
My Love.....

Femi Babu
T. Y. B. Pharm

FRIENDSHIP IS THE BEST SHIP

Friendship is priceless,
And can never be forgotten, friendship is timeless,
And never rotten.

It takes more than hugs and kisses,
To be a real friend,
The nature of friendship,
Requires a blend.

The road to a happy life,
May sometimes make us stumble
But to have a friend who gives us a hand,
Teaches us to be humble.

Good friends are hard to find,
Even hard to lose,
And impossible to forget,
But when they fly away,
You regret for your anger.

Sometimes in life, we need a special person,
To listen while we talk,
A special person who will not discourage or judge,
But encourage us as we walk.

Friends are there,
To help you along,
The journey through friendship
Is always long.

In life,
There are big ships,
And even small ones,
But the best ship of all,
Is FRIENDSHIP.....

Lingraj Sargar
F. Y. M. Pharm

LIFE

A rich man says,
Life is funny.

A poor man says,
Life is money.

A teacher says,
Life is to be taught
A warrior says,
Life is to be fought.

A cricketer says,
Life is batting.

An actor says,
Life is acting.

A small child says,
Life is enjoyment.

But I say
It's nothing but
A long way.

Jidnyasa Pantwalawalkar
F. Y. M. Pharm

SUCCESS IS TO BE ACHIEVED

This is dedicated to all my friends who have failed in some span of their life. We cannot call them as failures but surely call them as successful persons. There is a famous saying, 'Failure is the stepping stone to success'. This means such people are a step behind from success. Here I would like to quote a few lines to such fellow persons-

Luck is not in your hand,
But work is in your hand
Your work can make you lucky
But never luck will make your work
So always trust yourself
Than your luck.

This means that we should not always depend on our luck but try hard to achieve our goal in life. Success is something that has a relation to satisfaction of soul in the context to environment. For success to be achieved one must be firm on this destination. There are many examples of great personalities who have failed in studies, but today are experts of their field. Mr. Sachin Tendulkar is one of them. He failed in his 10th board exams and now is called as Master Blaster.

So, keeping your goal set into your mind is of great importance. Otherwise it's like a football game playing without a goal post. Remember these lines-

Success is a vehicle which
Moves on a wheel called
Hard work
But the journey is impossible
Without fuel called
Self confidence

Goals should be high enough to motivate yet realistic enough to avoid discouragement. Success is not the achievement but a great feeling indeed. So, go behind your goals and just achieve it!!!!!!

Deepak Shanbhag
S. Y. M. Pharm

ENJOY THE LIFE

It's something special
Life is a book we all read it
Love is a blessing we all need it
Always be happy and do smile
Because, remember, in this world
We are for a while!

Trust yourself!
Luck is not in your hands
But work is in your hands
Your work can make luck
But luck can't make your work
So always trust yourself!

Life verses teacher
Life is more strict than teacher
Teacher teaches the lesson
And then takes the test
Life takes the test first
And then teaches the lesson

Little thing means a lot
Little keys open big locks
Simple words reflect good thoughts
Your smile can cause heart blocks
So, keep smiling, it rocks....

Secret of success
Never expect things to happen
Struggle and make it happen
Never expect yourself
To be given a good value
Create a value of your own

Priyanka Patil
F. Y. M. Pharm

LOVE

If you want a happy day
Do things you like, laugh and play

Speak from your heart
And love from the start

Let us think good
As we always should

If you think bad
It will make you bad

You will know as you grow old
Love is more precious than gold

Everyone will be smart
If they let god in their heart

Love has the power
So let it shower.

Uddhav Atkeere
F. Y. M. Pharm

ADVICE TO YOU

United we stand, divided we fall,
So, live in unity with one and all

As you sow, so shall you reap,
So, never do what is mean and cheap.

Always do what is right,
It'll make your life bright

Keep your mind pious and pure,
That you will have peace is sure.

Never waste life in rest and sleep,
Brighten it well or you will weep

Life is full struggle and strife,
May you succeed in your life.

Hrishikesh Lipare
F. Y. M. Pharm

HINDI

साहित्य और समाज '

मनुष्य एक सामाजिक प्राणी है | वह अपनी सामाजिक भावाभिव्यक्तियों को व्यवस्थित व कलात्मक भाषा में जब व्यक्त करता है तब साहित्य का निर्माण होता है | साहित्य को समाज का दर्पण माना गया है | प्रत्येक युग में तत्कालीन विचारों के अनुरूप ही साहित्य की रचना हुई है | साहित्य के अच्छे - बुरे विचारों का आधार ही समाज है | कहा जा सकता है कि साहित्य और समाज एक ही हिस्से के दो पक्ष हैं |

प्रत्येक साहित्यकार अपने समाज का प्रतिनिधित्व करता है | वह अपनी सामग्री का चयन समाज के विभिन्न क्षेत्रों से करता है | जो मानव जीवन में नहीं, ऐसे तथ्यों की कल्पना करना किसी भी साहित्यकार के वश में नहीं है | कविवर्य टागोर ने लिखा है - 'साहित्य शब्द से एक साथ मिलने का भाव - भाव, भाषा - भाषा, ग्रंथ - ग्रंथ का ही मिलन नहीं अपितु मनुष्य के साथ मनुष्य का, अतीत के साथ वर्तमान का, दूर के साथ निकट का भी मिलन है जो साहित्य के अतिरिक्त अन्यत्र संभव नहीं |' यही कारण है कि समाज के उत्थान - पतन में साहित्य का बड़ा योगदान है |

साहित्य व समाज दोनों एक दुसरे से प्रभावित होते हैं | कोई भी साहित्यकार अपनी समकालीन घटनाओं से प्रभावित हुए बिना नहीं रह सकता | साहित्य जहाँ एक ओर समाज को प्रतिबिम्बित करता है, वहीं दूसरी ओर इसमें जीवनदायिनी तथा क्रांतिकारी शक्ति विहित है किसी भी साहित्यकार की लेखनी वह शक्ति है जो बड़ी - बड़ी राजनैतिक सत्ताओं को परिवर्तित कर सकती है |

उत्कृष्ट साहित्य समाज सुधार का कार्य भी करत है | समाज को प्रेरणा देने की शक्ति साहित्य में है | साहित्यकार अपनी कल्पनाशक्ति के माध्यम से सामाजिक विकृतियों के दुष्परिणाम समाज के सामने रखता है | जम्मेदारी, छुआछुत, बालविवाह जैसी, अनेक कुप्रथाओं के निवारण में साहित्य की विशेष भूमिका है | साहित्यकार समाज को सही दिशा प्रदान करता है |

गांधी, नेहरू जैसे मनुष्यों के विचारों पर आधारित साहित्य ने वह शक्ति है जो समाज को प्रभावित करती है | समाज के बिना साहित्य की कल्पना भी व्यर्थ है | साहित्य का जन्म समाज के बिना नहीं हो सकता | साहित्य से ही समाज की शोभा है |

रसिका अतुल गोंदकर
चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी

मंजिले ऊन्हीको मिलती है
जिनके सपनों में जान होती है
पंख होनेसे कुछ नहीं होता
होसलोंसे उड़ान होती है
अपनी हाथ की लकीरोंको देखकर
हैरान मत होना
तकदीर ऊन्हीकी भी होती है
जिनके हाथ नहीं होते .

अंकिता शहाजी पाटील
चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी

शायरी

एक छोटीसी चींटी आपके पैर
को काट सकती है पर आप उसके पैर को नहीं काट सकते
इसलिए
जिवन में किसी को छोटा ना समझे
वह जो कर सकता है ,
शायद आप ना कर पाये!
दोस्त सफेद कलर जैसे होते है
सफेद में कोई भी रंग मिला
दो तो नया रंग बन जाता है .
पर दुनिया के सारे रंग मिला कर
भी सफेद रंग नहीं बनाया जा सकता .

अक्षय आनंदराव पाटील
चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी

कॉलेज

नार नार आये थे एक दुजे से अनजाने थे |
खुलकर मिलनेसे भी हम सबसे थोडा शरमाते थे |
नाम पुछने पर बताते थे फिर थोडा मुस्कूरा लेते थे |
अब हररोज सुबह सुबह कॉलेज को निकलते है |
कॉलेज आकर एक दुसरेका हाल पुछ लेते है |
पुराने असाइनमेंट (Assignment) छाप छाप कर ज्ञान बढ़ाते है |
कुछ आया न आया नकल करना बेगुबी आया है |
चिडिया घर के जैसे क्लास मे सो जाया करते है |
कॉलेज ना आकर भी क्लास मे प्रेजेंट (Present) होते है |
कॉलेज मे कुछ का नाम बिगाडा है |
कुछ की मौज उडाई है |
मत भेद कभी जो बढ जाते है तो खुद ही सुलजाते है |
एक दुसरे से मिल जुलकर मौहोल को मस्त बनाते है |
हर खुशी के मौके पर पार्टी पे पार्टी लिया करते है |
(Exam) एग्जाम समय आनेपर खुदको रातपर जगाते है |
यारों मिल ही जानी है एक खुबसूरत जिंदगी पर फिर ना कभी आएंगे यह खुशी के चार बरस बिबी होगी, बच्चे होंगे, उनको
खुब बताएंगे यह चार बरस जिंदगी के जो फिर वापस कभी नही आएंगे |

पूनम सुभाष जाधव
चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी

Pillars of BV COPK

Industrial Visits

Industrial Vist of B. Pharm students to M/S Mistair Health & Hygiene Pvt. Ltd., Shirolī

Industrial Vist of M. Pharm students to Unichem Laboratories Ltd., Goa.

GPAT Crackers

B. PHARMACY 2019-2022

India Ranking 2020 - 62nd

BHARATI VIDYAPEETH COLLEGE OF PHARMACY, KOLHAPUR

Rank 62nd in India by NIRF, MHRD, Govt. of India, NBA Accredited for 2019-2022
Approved by AICTE & PCI New Delhi, Lead College, Permanently affiliated to Shivaji University, Kolhapur

20 Students Qualified in
GPAT & GATE-2020

*Hearty
Congratulations*

Satyajeet Chougule
233 (AIR 150)

Shubham Bavkar
225 (AIR 202)

Poonam Jadhav
205 (AIR 457)

Tanvi Pawar Medhe
200 (AIR 549)

Vishal Khade
199 (AIR 559)

Supriya Swami
181 (AIR 1066)

Nikhil Lohar
176 (AIR 1247) &
GATE 330 (AIR 1831)

Anupam Yaltwar
172 (AIR 1435)

Shubham Tonpe
165 (AIR 1764)

Rushikesh Bhujbal
156 (AIR 2306)

Anuja Harugade
155 (AIR 2436)

Anklesha Bartakke
149 (AIR 2911)

Nisha Desai
148 (AIR 3028)

Chinmay Malvankar
148 (AIR 3005)

Aditi Jadhav
144 (AIR 3452)

Riya Suryawanshi
108 (AIR 9807)

Mansi Jadhav
107 (AIR 10196)

Ankita Patil
71 (AIR 23879)

Ruturaj Warake
GATE 388 (AIR 1260)

GPAT 2020 Qualified Students

Sports Week: 1st to 5th Jan. 2020

Sr. No.	Sport Event	Results
01.	Badminton	<p>Boys Singles : Winner: Hrishikesh Lipare (M. Pharm.) Runner: Shravan Rajpurohit (T. Y.)</p> <p>Boys Doubles : Winner: Siddharth Gaikwad & Vedant Deshmukh (Final year.) Runner: Adinath Jagtap & Uddhav Attkare (M. Pharm.)</p> <p>Girls Singles : Winner: Savani Shere (Final Year.) Runner: Isha Sapkal (F.Y.)</p> <p>Girls Doubles : Winner: Monika Sable & Mugdha Kamabli (F.Y.) Runner: Shila Dhodi & Shweta Pawar (T. Y.)</p>
02.	Table tennis	<p>Boys Singles : Winner : Hrishikesh Lipare (M. Pharm.) Runner : Satyajeet Chougule (Final Year)</p> <p>Boys Doubles : Winner : Hrishikesh Lipare & Deepak Shanbag (M. Pharm.) Runner: Varun Bagal & Vedant Deshmukh (Final year.)</p> <p>Girls Singles : Winner: Poonam Jadhav (Final. Year.) Runner: Sadaf Mutawalli (M. Pharm)</p> <p>Girls Doubles : Winner : Poonam Jadhav & Tanavi Medhe Pawar (Final. Year.) Runner: Shreya Durgule & Sadaf Mutawalli (M. Pharm.)</p>

03.	Carrom	<p>Boys Singles :</p> <p>Winner :Pranay Timanchand Ganvir (M.Pharm)</p> <p>Runner :Rajkumar Patil (Final Year.)</p> <p>Doubles :</p> <p>Winner :Varun Bagal & Rajkumar Patil (Final Year.)</p> <p>Runner :Pranay Ganvir &Pritam Pravin Kolge (M.Pharm)</p> <p>Girls Singles :</p> <p>Winner : Priyanka Shashikant Lad (M. Pharm)</p> <p>Runner :Savita Shivnatha Sahani (S. Y.)</p> <p>Girls Doubles :</p> <p>Winner : kimaya Joshi & Sadhana Chougule (T. Y)</p> <p>Runner :Rutuja Dattatray Badakar &Savita Sahani (S. Y)</p>
04.	Chess	<p>Winner :Varun Bagal (Final Year.)</p> <p>Runner :Manoj Tambe (S.Y)</p>
05.	Athletics	<p>100 m Boy's:-</p> <p>Winner : Rohidas Chavan (F.Y.)</p> <p>Runner:-Rajkumar Patil (Final Year.)</p> <p>100m Girls:-</p> <p>Winner :Sanjeevani Mulik (S.Y)</p> <p>Runner:Shila Dhodi (T.Y)</p> <p>400 m Boy's:-</p> <p>Winner : Rohidas Chavan (F.Y.)</p> <p>Runner: Rohit Akolkar (F.Y.)</p> <p>400m Girls:-</p> <p>Winner:Pratibha Davari (T.Y)</p> <p>Runner:Aishwarya Patil (S.Y)</p>
	Relay	<p>Boy's :</p> <p>Winner :First Year</p> <p>Runner :Third Year</p> <p>Girl's :</p> <p>Winner :Second Year</p>

		Runner : Third Year
07	Volley ball	Winner :M. Pharm Runner : Final Year
08.	Throw ball	Winner : Second Year Runner : Third Year
09.	Cricket (Boys)	Winner : Third Year Runner : Final Year
10.	Cricket (Girls)	Winner : Second Year Runner :Third Year
11.	Kho-Kho(Boys)	Winner :Final Year Runner :M. Pharm
12.	Kho-Kho (Girls)	Winner :Third Year Runner : Final Year

Lead Sports

Athletics Team at Warananagar

Sr. No.	Name of the Player	Class
1.	Rohidas Chavan	F. Y.B. Pharm
2.	Sanjivani Mulik	S. Y.B. Pharm
3.	Rajkumar Patil	Final. Year B. Pharm
4.	Rohit Akolkar	F. Y.B. Pharm
5.	Sai Arvind Ranmale	F. Y.B. Pharm
6.	Supriya Kadale	S. Y.B. Pharm
7.	Aishwarya Patil	S. Y.B. Pharm
8.	Shila Dhodi	T. Y.B. Pharm

Result: Athletics 400

- 1) Athletics 100m Girl's Single - Sanjivani Mulik : - **Runner**
- 2) Athletics Realy (400m) Boy's- **Winner**
- 3) Athletics Realy (400m) Girl's- **Runner**

Lead College –Throw-Ball at Kolhapur

Sr. No.	Name of the Player	Class
1.	Jyoti Patil	T. Y.B. Pharm
2.	Mugdha Kambli	S. Y.B. Pharm
3.	Shila Dhodi	T. Y.B. Pharm
4.	Aishwarya Patil	S. Y.B. Pharm
5.	Monica Sabale	S. Y.B. Pharm
6.	Savita Sahni	S. Y.B. Pharm
7.	Girija Dhodi	S. Y.B. Pharm
8.	Swapnali Patil	F. Y.B. Pharm
9.	Shruti Khandare	T. Y.B. Pharm

Result: Winner**LEAD BADMINTON, TABLE TENNIS & SWIMMING TEAM**

Sr. No.	Name of player	Class
1	Siddarth Gaikwad	Final Year
2	Vedant Deshmukh	Final Year
3	Isha Sapkal	F.Y.B.Pharm
4	Monika Sabale	S.Y.B.Pharm
5	Mugdha Kambli	S.Y.B.Pharm
6	Varun Bagal	Final Year
7	Tanvi Pawar-Medhe Patil	Final Year
8	Poonam Jadhav	Final Year
9	Ajay Alavekar	Final Year

Result: Badminton

- 1) Badminton Single Boy's: - Siddarth Gaikwad: - **Winner**
- 2) Badminton Double Boy's: - Siddarth Gaikwad & Vedant Deshmukh : - **Runner**
- 3) Swimming Boy's: - Ajay Alavekar : - 50m – **Runner &** 100m- **Runner**

Cricket Team at Sangli (BOYS)

Sr. No.	Name of the Player	Class
1.	Varun Bagal	Final Year
2.	Vedant Deshmukh	Final Year
3.	Abhishek Patil	T. Y.B. Pharm
4.	Rohan Ghotpagar	S. Y.B. Pharm
5.	Hrishikesh Lipare	M.Pharm
6.	Aatish Kore	T. Y.B. Pharm
7.	Nivrutti Shelake	T. Y.B. Pharm
8.	Rohidas Chavan	F. Y.B. Pharm
9.	Vinayak Shewale	F. Y.B. Pharm
10.	Ganesh Yadav	T. Y.B. Pharm
11.	Swaraj Khot	T. Y.B. Pharm
12.	Rushikesh Mali	T. Y.B. Pharm
13.	Ajit Amate	S. Y.B. Pharm
14.	Shantanu Barve	T. Y.B. Pharm
15.	Mangesh Shinde	S. Y.B. Pharm

Result: Winner

Sports Glimpses

General Champions

General Champions 2019-2020: Final Year B. Pharm

लोकमत

भारती विद्यापीठ येथे क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पाचगाव : भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ फार्मसी कोल्हापूर येथे वार्षिक क्रीडा स्पर्धा २०१९-२० चे आयोजन करण्यात आले. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉक्टर एच एन मोरे यांनी स्पर्धेचे उद्घाटन केले. यावेळी डॉ मोरे म्हणाले की, विद्यार्थ्यांच्या मध्ये नेतृत्वगुण व सांघिक भावना होण्यासाठी क्रीडा स्पर्धा आवश्यक आहेत तसेच विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी

क्रीडा स्पर्धेमुळे त्यांचा विकास होऊन आयुष्यात विविध स्पर्धांना व संकटांना सामोरे जाण्याचे धाडस निर्माण होते. या क्रीडा स्पर्धा भारती विद्यापीठ येथे सहा दिवस चालणार असून यामध्ये क्रिकेट ॲथलेटिक्स हॉलीबॉल बॅडमिंटन टेबल टेनिस चेस कॅरम तसेच खो-खो अशा विविध स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले आहे. यावेळी महाविद्यालयाचे क्रीडा प्रमुख व्ही टी राजगिरे, डॉक्टर पी बी चौधरी तसेच शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते

Hello Kolhapur
Page No. 7 Jan 07, 2020
Powered by: erelego.com

विवरण, माहिती आणि, शिक्षण सारस्वर यांना पत्रकाद्वारे केल आहे.

भारती विद्यापीठाचे क्रिकेट स्पर्धेत यश

कोल्हापूर (पुढारी वृत्तसेवा) : सांगली येथे आयोजित आंतरमहाविद्यालयीन क्रिकेट स्पर्धेत भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ फार्मसीच्या विद्यार्थ्यांनी यश मिळवले. आप्पासाहेब विरनाळे कॉलेज ऑफ फार्मसी येथील स्पर्धेत भारती विद्यापीठ व राजारामबापू कॉलेज ऑफ फार्मसी कासेगाव यांच्यात अंतिम सामना झाला. हा सामना भारती विद्यापीठाने १० धावांनी जिंकला. या स्पर्धेत शिवाजी विद्यापीठ अंतर्गत १४ संघांनी सहभाग नोंदवला होता. स्पर्धेचा बक्षीस वितरण समारंभ महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एच. एम. कदम यांच्या हस्ते पार पडला. प्राचार्य डॉ. एच. एन. मोरे, उपप्राचार्य डॉ. एम. एस. भाटिया तसेच क्रीडाप्रमुख व्ही. टी. राजगिरे, डॉ. पी. बी. चौधरी यांची उपस्थिती होती.

Traditinal day

Shivaji University Graduation Day Ceremony

CONGRATULATIONS ! BVCPK WON "PHARMA KARANDAK-2020 "

BHARATI VIDYAPEETH COLLEGE OF PHARMACY, KOLHAPUR

लोकमत

'भारती फार्मसी'चे सांस्कृतिक स्पर्धेत यश

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पाचगाव : शिवाजी विद्यापीठ अग्रणी महाविद्यालय योजनेअंतर्गत यशवंतराव चव्हाण स्मृती सदन, कऱ्हाड येथे आयोजित केलेल्या फार्मा करंडक 2020 सांस्कृतिक स्पर्धेत भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ फार्मसीने विजेतेपद पटकावले.

या स्पर्धेचे आयोजन शासकीय औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालय,

कऱ्हाड यांनी केले होते. बॅले (नृत्यनाटिका), नृत्य (सोलो व सांघिक), नाटक, लघुनाटिका मूकनाट्य गायन, शायरी, कविता, वाद्य वाचन, फॅशन शो यांचा समावेश होता. स्पर्धेत १६ फार्मसी महाविद्यालयाच्या पाचशेहून अधिक स्पर्धकांनी सहभाग नोंदवला होता.

सांघिक स्पर्धेमध्ये भारती विद्यापीठ कॉलेज ऑफ फार्मसी, कोल्हापूरने प्रथम क्रमांक पटकावला.

वैयक्तिक स्पर्धेत अपूर्वा साळुंखे (उत्कृष्ट अभिनेत्री), ऋतुराज वारके (उत्कृष्ट लेखक), सावनी शेंरे, शंतनू बर्वे व ऋषभ ओसवाल (उत्कृष्ट वादक) ही पारितोषिक मिळवले. वृषाली सोनार प्राजक्ता चौथे, प्राजक्ता पाटील, वैष्णवी जोगेवार, किमया जोशी, श्रद्धा चितारी केजल राठोड, ईशा लादे, अपूर्वा साळुंखे यांना उत्कृष्ट नृत्य (सांघिक) यामध्ये प्रथम पारितोषिक पटकावले.

Hello Kolhapur
Page No. 7 Feb 26, 2020
Powered by: erelego.com

International Day of Yoga 2020

NSS ACTIVITY

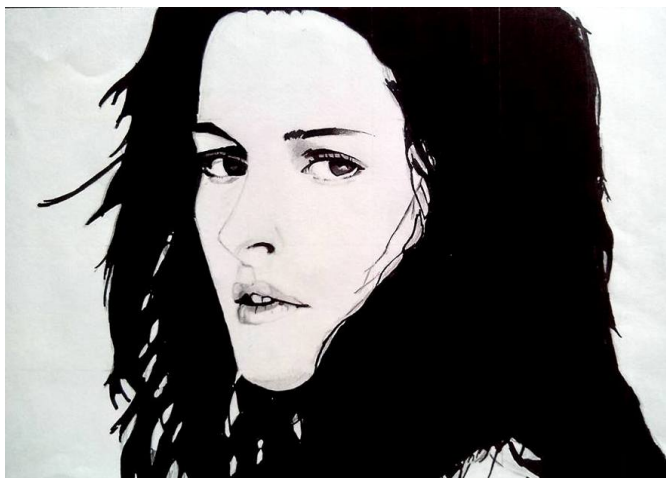
CULTURAL ACTIVITY

Art Gallery

OUR COLLEGE

Bharati Vidyapeeth College of Pharmacy, Kolhapur was established in the year 1996 with a vision to impart quality education and training at par with international standards. It is an institution where discipline is principle, performance is habit and success is a journey.

- Conducts B. Pharm., M. Pharm. (Pharm. Chemistry, Pharmaceutics and Pharm. Quality Assurance) and Ph.D. courses.
- B. Pharmacy course is re-accredited by NBA for three years (2019-2022).
- Ranked 62nd in India by NIRF (2020), Ministry of Human Resource Development, Government of India.
- Consecutively four times the institute has been in NIRF ranking.
- Lead College of Shivaji University, Kolhapur with permanent affiliation and inclusion in UGC 2(f) & 12(B).
- Approved centre for postgraduate and doctoral research.
- Common facility center and Laboratories equipped with major equipment's worth about Rs. 3 crores.
- Rich and updated library with e-library (books worth Rs. 81 Lakhs).
- Registered college alumni contributing to develop pharmacy profession.
- Consecutively three times the institute has been in Highest Rank "PLATINUM" AICTE-CII Industry Linked Technical Institute.

